

Наталія Коломийчук

к.е.н., доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія,
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

Міжнародні фінанси є ключовим компонентом глобальної економіки, який забезпечує співпрацю між країнами. Вони відіграють важливу роль у розвитку світової економіки в умовах глобалізаційних перетворень, адже з їхньою допомогою забезпечується фінансова інтеграція, залучаються іноземні інвестиції, дозволяють диверсифікувати ризики та підтримують фінансову стабільність. Варто зауважити, що одночасно міжнародні фінанси стикаються з новими викликами, які вимагають адаптації та розвитку. Врахування соціальних і екологічних аспектів та ефективне управління міжнародними фінансовими потоками стане запорукою сталого економічного розвитку в майбутньому [1].

Одним з основних аспектів ролі міжнародних фінансів в умовах глобалізаційних перетворень є фінансова інтеграція. Вона передбачає об'єднання національних фінансових систем, що дає змогу країнам залучати капітал з міжнародних ринків, збільшувати інвестиційні потоки, а також знижувати ризики, пов'язані з внутрішніми економічними коливаннями. Фінансова інтеграція є одним із ключових аспектів міжнародних фінансів у сучасних умовах глобалізації. Головні її переваги полягають у збільшенні доступу до кредитів і ресурсів, що сприяє розвитку економіки. Водночас, вона несе і певні ризики, зокрема посилення впливу зовнішніх криз на внутрішні фінансові системи.

Фінансова інтеграція стимулює конкуренцію на міжнародному рівні та дозволяє ефективніше розподіляти капітал, зменшуючи витрати на залучення фінансових ресурсів. Однак, для країн, що розвиваються, такий процес може бути непростим, оскільки виникають загрози економічній нестабільності через значні коливання валютних курсів.

Важливим аспектом ролі міжнародних фінансів в умовах глобалізаційних перетворень є залучення іноземних інвестицій. Вони забезпечують країнам можливість прискорення економічного розвитку, створення нових робочих місць та доступ до сучасних технологій. Прямі іноземні інвестиції також є важливим інструментом стабілізації економіки, оскільки вони, як правило, мають довгостроковий характер і сприяють зміцненню фінансового сектору. Країни змагаються за іноземні прямі інвестиції, що є необхідним для розвитку інфраструктури, технологій та створення робочих місць. Іноземний капітал може підтримати стратегічні галузі, наприклад, промисловість або інформаційні технології, які є необхідними для розвитку національної економіки. Водночас залучення іноземних інвестицій ставить перед країною завдання забезпечення сприятливих умов для інвесторів. Це включає стабільність правового середовища, прозорість регулювання, захист прав власності та низький рівень

корупції. Залежність від іноземних інвестицій може також нести певні ризики, наприклад, втрату контролю над стратегічними галузями або залежність від зовнішніх фінансових потоків [2].

Диверсифікація ризиків – відіграє важливу роль в міжнародних фінансах в умовах глобалізаційних перетворень. Міжнародні фінанси дозволяють інвесторам та компаніям диверсифікувати свої інвестиційні портфелі, зменшуючи ризики, пов'язані з локальними економічними коливаннями. Це стає особливо важливим у умовах глобальних фінансових криз.

Диверсифікація дає можливість зменшити вплив окремих ризиків, таких як політична нестабільність, коливання валютних курсів або економічні кризи в окремих країнах, адже дозволяє знизити негативні наслідки можливих криз, оскільки залучені ресурси розподіляються між різними країнами, ринками та фінансовими інструментами.

Глобалізація фінансових ринків розширює можливості для диверсифікації, дозволяючи інвесторам вкладати кошти в активи по всьому світу. Це дає змогу міжнародним корпораціям і фінансовим установам оптимізувати свій портфель і знижувати загальну залежність від одного ринку. Залучення іноземних активів також є важливими інструментами для мінімізації втрат і підтримки стабільності в умовах невизначеності.

Водночас диверсифікація не повністю захищає від глобальних криз, коли всі ринки переживають одночасне падіння. Такі ситуації нагадують про важливість не лише географічної, а й галузевої диверсифікації для ефективного управління ризиками в сучасних умовах.

Технологічні інновації стали ключовим аспектом міжнародних фінансів, створюючи нові можливості для ефективного управління капіталом та залучення інвестицій. Завдяки технологіям фінансові установи можуть забезпечуючи ширший доступ до фінансових послуг та полегшувати міжнародні трансакції, швидше адаптуватися до змін у глобальній економіці. Варто відзначити розвиток фінтех-стартапів, що пропонують альтернативні платіжні рішення, кредитування та інвестиційні платформи, доступні для користувачів у всьому світі. Однією з найбільш значущих технологічних інновацій у фінансах є блокчейн та криптовалюти, які дозволяють проводити безпечні та швидкі трансакції без необхідності в посередниках. Це відкриває можливості для збільшення прозорості, зниження витрат і мінімізації шахрайства.

Інновації в галузі штучного інтелекту та аналізу великих даних змінили підхід до управління ризиками, прогнозування ринкових тенденцій та аналізу фінансових ринків. Завдяки цим технологіям фінансові установи можуть більш точно оцінювати ризики, що покращує стабільність фінансових ринків і зменшує вплив кризових ситуацій.

Автоматизація та цифровізація фінансових послуг також знижують бар'єри для участі в глобальній фінансовій системі, відкриваючи нові можливості для країн, що розвиваються. Це сприяє розширенню інклюзивності, дозволяючи більшій кількості людей доступ до фінансових продуктів та послуг.

Технологічні інновації стають рушійною силою модернізації фінансового сектору, роблячи його більш ефективним, прозорим та доступним у глобальному масштабі [3].

Міжнародні фінансові потоки мають значний вплив на економічну політику країн, оскільки вони можуть змінювати темпи економічного зростання, фінансову стабільність, та конкурентоспроможність на світовому ринку. Відкритість для іноземних інвестицій, доступ до міжнародних кредитних ресурсів і зростання зовнішньої торгівлі примушують держави враховувати глобальні економічні процеси при формуванні своєї економічної політики. Основними каналами впливу міжнародних фінансових потоків є: грошово-кредитна політика, валютна політика, фінансова політика, політика сприяння іноземним інвестиціям.

Соціальна відповідальність також відіграє важливу роль в міжнародних фінансах, особливо в умовах зростаючої глобалізації та посилення вимог до прозорості бізнесу. В сучасних міжнародних фінансах соціально відповідальне інвестування та принципи екологічного, соціального та управлінського розвитку стали важливими критеріями, які впливають на фінансові рішення та формування портфелів інвесторів [4].

Основні аспекти соціальної відповідальності в міжнародних фінансах включають: соціальну відповідальність, яка відповідає за захист прав людини, забезпечення рівних можливостей у корпоративному середовищі та підтримку справедливих умов праці та боротьбу з дитячою працею; екологічну відповідальність, адже інвестори все частіше звертають увагу на екологічний слід компаній, включаючи використання відновлюваних джерел енергії, зусилля щодо зниження викидів парникових газів; соціально відповідальне інвестування, тому що соціально відповідальні інвестори віддають перевагу компаніям, які працюють у відповідності до принципів ESG; важливим критерієм для інвесторів є ефективне та прозоре корпоративне управління, що забезпечує чесну звітність, етичні бізнес-практики, дотримання прав акціонерів та відсутність корупційних схем.

Зростання соціальної відповідальності в міжнародних фінансах сприяє створенню умов для більш відповідального управління ресурсами та відображає зміну глобальних пріоритетів.

Роль міжнародних фінансів зростає, створюючи нові можливості та виклики для економік і фінансових ринків по всьому світу, адже саме вони є важливим інструментом для підтримки фінансової стабільності, економічного зростання та соціальної відповідальності, відіграючи ключову роль у сучасному глобалізованому світі.

Список використаних джерел:

1. Глобалізаційні процеси у світовій економіці: виклики та можливості. URL: <http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2022/10/Globalizaciyini-procesy-u-svitoviy-economiici.pdf>

2. Диверсифікація напрямків міжнародної діяльності підприємства в умовах нестабільного бізнес-середовища. URL: <https://confmanagement-proc.kpi.ua/article/view/271613>
3. Фінтех: інновації у галузі фінансів та в сфері технологій. URL: <https://news.dtki.ua/finance/other/90055-fintex-innovaciyi-u-galuzi-finansiv-ta-v-sferi-technologii>
4. Імперативи розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобальних викликів. URL: <https://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/6a9f33a07ff9a208743ba17bc6709d07.pdf>